

6 týždňový študijný program

Budovanie manželstva ktoré, skutočne funguje

PRECEPT
MINISTRIES
INTERNATIONAL

Kay a David Arthur & B. J. Lawson

Budovanie manželstva, ktoré skutočne funguje

Kay a David Arthur & B. J. Lawson

Originál: Building a Marriage that really works.

Vytlačené: WaterBook Press

2375 Telstar Drive, Suite 160

Colorado Springs, Colorado 80920

A division of Random House, Inc.

Copyright © 2004 by Precept Ministries International

Prvé vydanie v Slovenskom jazyku: Budovanie manželstva, ktoré skutočne funguje.

Slovenský preklad: ThDr. Darko Kraljik

Jazyková úprava: Mgr. Lýdia Podobná

Odborná spolupráca: ThDr. Darko Kraljik

Použitie biblické texty: slovenský ekumenický preklad. So súhlasom Slovenskej biblickej spoločnosti

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť publikácie nesmie byť v žiadnej forme reprodukována bez predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníkov práv.

Ako používať túto knihu

Táto kniha je pre tých ľudí, ktorí majú záujem viac spoznávať Bibliu; viac byť budovaní v pravdách Božieho slova, ale sú limitovaní časom a možnosťami stretávať sa na biblických študijných skupinkách. Kniha je výbornou pomôckou na krátke biblické štúdium pre denné osobné stíšenie; je vhodná na kratšie biblické štúdium počas obedňajšej prestávky v skupinke; alebo pre študijné skupinky pri raňajkách; či stretnutie mamičiek v rodine či v klube; alebo pre zborové študijné skupinky...

Táto kniha je písaná so zámerom, aby každá lekcia aj so všetkými úlohami, ktoré obsahuje, bola študovaná priamo na stretnutí a v diskusii so všetkými zúčastnenými. Samozrejme je treba, aby niekto viedol diskusiu a štúdium. Ak si to ty, kto vedieš študijnú skupinku, pozri sa na doleuvedené návrhy, ktoré ti môžu byť užitočné v tejto službe:

- Predtým než sa stretnete na skupinke, priprav sa na danú lekcii. Prečítaj si biblický text, zoznám sa s témou, inštrukciami a úlohami...; vyznač symbolmi slovíčka...
- Keď vedieš skupinku, nasleduj inštrukcie, prečítaj biblický text nahlas (alebo pozvi prítomných, aby sa podieľali na čítaní Slova); prečítaj prítomným slová vysvetlenia, ktoré sú v rámečku. Spoločne postupujte pri štúdiu krok za krokom a to ako pri čítaní, pozorovaní textu tak v diskusii. Hovorte spolu o tom, čo tieto slová znamenajú, o čom hovoria, čomu nás učia...

- Diskusné otázky sú veľmi jednoduché a majú za cieľ pomôcť prítomným objavovať pravdu Slova. Pri tom sa určite objavia aj iné otázky. Ak by ale mali odvádzať diskusiu od témy, je nutné citlivo diskusiu nasmerovať späť na danú tému.
- Pamätaj na to, že je dôležité, aby prítomní vyjadrili svoje pozorovania a sformulovali svoje odpovede. Pomáha im to v ich vlastnom porozumení lekcie. Dbaj na to, aby mal každý príležitosť zapojiť sa do diskusie a vyjadriť svoje pozorovanie...
- Udržuj diskusiu v pohybe. Môže sa stať, že sa pri nejakej veci zdržíte trochu dlhšie. Ak si to situácia vyžaduje a prítomní majú dôvod viac o danej veci hovoriť, maj slobodu venovať viac pozornosti a času danej veci. Je to na vás, ako rýchlo budete postupovať. Je lepšie, ak ľudia majú záujem o veci hovoriť...
- Môže sa stať, že niektoré odpovede budú sporné či problematické, a daný text nedáva odpoveď na celú problematiku; vtedy je treba s láskou povzbudiť prítomných, aby ste sa držali témy a daného textu. Po prípade je možné dohodnúť sa, že sa danej téme budete viac venovať inokedy. Je ale dôležité, aby sme sa držali predovšetkým Písma a prosili Pána, aby nám otvoril duchovné vnímanie, aby sme Písmo predovšetkým vykladali Písmom a v Písme hľadali odpovede, lebo Božie slovo je pravda J 17,17.

Budovanie manželstva, ktoré skutočne funguje

Malé deti sa často hrajú na ženícha a nevestu a ocka a mamku. Je zábavné sledovať, ako malé dievčatká zoberú nejakú šatku alebo niečo podobné a prezliekajú sa za nevestu a snívajú o tom, akými nevestami budú v budúcnosti. Spolu sa hrajú na ocka, ktorý chodí do práce a na mamku, ktorá sa stará o deti a pripravuje jedlo. Ocko príde z práce, pobožká mamku a potom spoluedia a rozprávajú sa o udalostiach dnešného dňa.

Avšak takéto nevinné detské dni vystrieda realita dospelosti, v ktorej je v nejednom prípade, skúsenosť skutočného manželského života na míle vzdialená detským snom. O to viac, že v našich dňoch je určenie rodiny a domácnosti v napätí a vzťah medzi manželom a manželkou čelí väčším výzvam než kedykoľvek predtým. Manželstvo je ohrozené rozvodmi. Miešané rodiny z niekoľkých manželstiev sa pomaly stávajú štandardom spolužitia v rodinách a v manželstvách našej doby.

Ako v dnešnej modernej dobe, uprostred takéhoto zmätku, môžeme žiť podľa Božieho dizajnu a stvoriteľského plánu, ktorý má Boh pre rodinu? V nasledujúcich týždňoch sa bližšie pozrieme na inštitúciu manželstva a na Bohom dané úlohy muža a ženy; taktiež budeme hovoriť o témach ako sú: komunikácia, láska, financie... v manželstve. Počas tohto štúdia objavíš, ako môžeš založiť a udržať si manželstvo, ktoré odzrkadľuje Boží zámer pre manželstvo, ktoré trvá „až kým nás smrť nerozdelí“.

Prvý týždeň

Po tom, ako Boh stvoril nebesia a zem a všetko stvorenstvo na zemi, stvoril jedno úžasné stvorenie – človeka: muža a ženu. Biblická správa o stvorení človeka popisuje špecifiká tohto Božieho stvoriteľského činu, ktorý sa udial v šiestom dni Božieho stvorenia. Hovorí o tom, že Boh stvoril muža a ženu pre jedinečný vzťah s Ním a medzi sebou navzájom.

V tomto týždni budeme študovať Boží plán a zámer pre manželstvo. Pozrieme sa na to, či manželstvo skutočne môže byť trvalým, významným a radosným vzťahom muža a ženy.

Pozorovanie

Kniha Genesis je kniha začiatkov. Pozrime sa na popis stvorenia človeka, muža a ženy a na začiatok ustanovenia inštitúcie, ktorú nazývame manželstvo.

Pre vedúceho: Prečítaj nahlas odsek Písma Genesis 1,26-28.

- Pozvi prítomných, aby si označili každú zmienku o človeku; nezaбудnite na zámená.

Diskusia

- Čomu si sa naučil/a pri vyznačovaní slovíčok „človek“?
- Aké skutočnosti o mužovi a žene sú tu popísané?

Genesis 1,26-28

26 Boh povedal: Utvoríme človeka na svoj obraz, na svoju podobu. Nech ľudia vládnu nad morskými rybami, nebeským vtáctvom, dobytkom, nad celou zemou a nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi.

27 Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu.

28 Boh ich požehnal a povedal im: Plodte sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa pohybuje na zemi!

- Aké úlohy a zodpovednosť dal Boh mužovi a žene vo verši 28?

- Môžu byť tieto Božie smernice dodržané v prípade dvoch mužov či dvoch žien? Čo to hovorí o inštitúcii manželstva ako takého?

- Uvažuj nad tým, prečo je dôležitá skutočnosť, že Boh tu dal rovnakú zodpovednosť mužovi aj žene.

Vysvetlenie

Je treba si všimnúť, že Genesis 1. nám dáva veľký obraz stvorenia, je to akýsi prehľad, ktorý popisuje, čo sa stalo od prvého po šiesty deň stvorenia. Genesis 2. popisuje detaily stvorenia človeka. Niekomu sa oba popisy môžu javiť ako protirečenie, ale v skutočnosti sa dopĺňajú a dávajú nám ucelený obraz Božieho stvorenia človeka.

Pozorovanie

Začiatok druhej kapitoly knihy Genesis dotvára obraz a príbeh stvorenia človeka.

Pre vedúceho: Prečítaj nahlas slová Genesis 2,7-8; 18-20. Potom popros prítomných:

- aby si vyznačili všetky zmienky o Bohu, aj zámená, značkou \triangle
- aby si vyznačili všetky zmienky o človeku, aj zámená.

Diskusia

- Čo sa v týchto slovách učíme o človeku?
- Čo Boh povedal po tom, ako stvoril človeka a umiestnil ho v záhrade Eden?
- Prečo Boh stvoril ženu?

Genesis 2,7-8;18-20

7 Vtedy Hospodin, Boh, stvárnil človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou.

8 Hospodin, Boh, vysadil záhradu v Edene na východe a postavil do nej človeka, ktorého stvárnil.

19 Keď Hospodin, Boh, stvárnil z hlíny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ich k človekovi, aby videl, ako ich pomenuje. Ako človek pomenoval každú živú bytosť, tak sa volá.

20 Človek dal mená všetkému dobytku, všetkým nebeským vtákom a všetkým poľným zvieratám, ale rovnocennú pomoc nenašiel.

Genesis 2,21-24

21 Hospodin, Boh, dopustil na človeka tvrdý spánok, takže zaspal. Vybral mu jedno z rebier a miesto uzavrel mäsom.

Vysvetlenie

Písmo hovorí, že muž potreboval pomocníka, jemu rovnocenného. Tu použité slovo „pomocník“ neznamená sluha či otrok. Biblia toto slovo používa aj vtedy, keď sa hovorí, že Boh je naším pomocníkom. Pomocník tu znamená niekto rovnaký či rovnocenný, kto prichádza niekomu na pomoc v situácii, ktorú nezvláda sám. V našom prípade teda ide o to, že muž potreboval vhodného pomocníka, partnera, ktorý je taký ako on a ktorý svojimi silnými stránkami môže kompenzovať jeho slabé stránky.

Pozorovanie

Pre vedúceho: Prečítaj nahlas slová Genesis 2,21-24. Potom pozvi prítomných, aby si vyznačili každú zmienku o žene, aj zámená.

Diskusia

- Hovorte spolu o tom, ako Boh stvoril ženu.

- Vzhľadom na skutočnosti vyznačené v texte o stvorení ženy, skús zodpovedať nasledovné otázky:
 - Prečo Boh stvoril ženu?

 - Kedy bola žena stvorená v poradí stvorenia s mužom?

 - Pre koho bola stvorená? Prečo je táto skutočnosť dôležitá?

 - Čo v 23 verši povedal muž, keď Boh k nemu priviedol ženu?

- Zmienka „preto“ alebo „pre túto príčinu“ vo verši 24. hovorí o tom, čo sa má stať, keď pár vstupuje do manželstva. Čo je to?

22 Z rebra, ktoré vybral Hospodin, Boh, človekovi, utvoril ženu a priviedol ju k nemu.

23 Tu človek zvolal: Toto je konečne kosť z mojich kostí a telo z môjho tela! Bude sa volať „mužena“, lebo bola vzatá z muža!

24 Preto muž opustí svojho otca i matku a príľne k svojej žene a budú jedno telo.

Vysvetlenie

Slovičko "prilne" v skutočnosti znamená „zlepiť sa, prilepiť sa spolu“. Je v tom myšlienka lojality a hlbokého odovzdania.

Predstavte si, že máte dva kusy papiera, jeden zelený a druhý červený. Ak ich spolu zlepiete a počkáte, kým lepidlo poriadne zaschne, čo sa stane, pri pokuse oddeliť ich? Nie je možné oddeliť ich bez toho, aby sa nepoškodili. Kusy zeleného zostanú na červenom a červeného na zelenom. Časť z toho sa určite roztrhá.

Rovnako to platí aj o manželstve. Keď sa raz muž a žena „zlepia“ a teda spoja v manželstve a stanú sa „jedným telom“, ak by sme ich chceli rozvodom od seba oddeliť, neexistuje nič také, ako bezbolestné oddelenie. Aj keby nemali deti, oni sami utrpia obrovskú ujmu, roztrhnutie spoločnosti, intimity, emócií...

- Čo nám výpoveď „jedno telo“ hovorí o Božom zámere či pláne pre manželstvo?
- Keď sa dvaja v manželstve stanú „jedno“, sú k sebe pripútaní, spojení. Čo sa stane pri pokuse oddeliť ich?
- Hovorte spolu chvíľu o tom, aký dopad na manželstvo by mala mať táto skutočnosť?

Pozorovanie

Pre vedúceho: prečítaj nahlas slová 1Korinským 6,15-16. Pozvi prítomných aby si vyznačili slová: telo a údy, aj zamená...

Diskusia

- Čo tieto slová hovoria o sexuálnych vzťahoch?

1Korinským 6,15-16

15 Neviete azda, že vaše telá sú Kristovými údmi? Mám teda z Kristových údov urobiť údy smilnice? Rozhodne nie!

16 Alebo či neviete, že kto sa oddáva smilnici, je s ňou jedno telo? Ved' sa aj hovorí: Budú dvaja jedno telo.

Matúš 19,3-10

3 Tu k nemu prišli farizeji a pokúšali ho: Dovoľené je mužovi prepustiť svoju manželku pre akúkoľvek príčinu?

4 Odpovedal im: Či ste nečítali, že od počiatku ich Stvoriteľ stvoril ako muža a ženu?

5 A ďalej hovoril: Preto opustí človek otca a matku a pripojí sa k svojej manželke a budú dvaja jedno telo.

6 A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje.

Pozorovanie

Z Božieho slova je zrejmé, že Boh zamýšľal, aby manželstvo muža a ženy bolo trvalým vzťahom. Sú možné nejaké výnimky?

Pre vedúceho: prečítaj nahlas slová Matúš 19,3-10. Potom pozvi prítomných aby si vyznačili:

- zmienky o Bohu \triangle
- slovíčko „rozvod“ /

Diskusia

- Aký je Boží postoj k manželstvu a prečo?
- Prečo Mojžiš, na základe týchto veršov, pripustil rozvod?
- Čo túžba po rozvode jedného z manželov hovorí o jeho srdci?

- Podľa 9. verša, ak sa niekto rozvedie a vezme si iného partnera, akého hriechu sa dopúšťa alebo čím sa previňuje?
- Sú nejaké výnimky z tohto?
- Prečo je toto pravda?
- Aký záver vyvodili učeníci z týchto slov?
- Aký vplyv na tvoj postoj k manželstvu by mala mať uvedená skutočnosť?

7 Oni mu povedali: Prečo teda Mojžiš prikázal dať prepúšťací list a prepustiť ju?

8 Nato Ježiš povedal: Mojžiš vám dovolil prepustiť manželku pre tvrdosť vášho srdca, ale od začiatku to nebolo tak.

9 Hovorím vám, že kto prepustí manželku, ak len nie pre smilstvo, a vezme si inú, cudzoloží.

10 Učeníci mu povedali: Ak je to takto medzi mužom a ženou, je lepšie neženiť sa.

Malachiáš 2,13-16

13 Dopúšťate sa aj ďalšej veci: Hospodinov oltár zmáčate slzami, plačete a vzdycháte, lebo už nehľadí na obeť, aby niečo so záľubou prijal z vašich rúk.

14 A vy sa pýtate: Prečo? Preto, že Hospodin je svedkom medzi tebou a ženou tvojej mladosti, ktorej si sa spreneveril, hoci ona ti je družkou a ženou podľa zmluvy.

15 Či on nevytvoril jednotu a nedal zo svojho Ducha? O čo má teda v tejto jednote ísť? O Božie potomstvo. Preto dajte pozor na seba, nespreneverujte sa žene svojej mladosti.

Pozorovanie

Pozrime sa teraz na starozmluvnú pasáž, ktorá hovorí o Božom pohľade na rozvod.

Pre vedúceho: prečítaj nahlas slová Malachiáš 2,13-16. Potom pozvi prítomných aby si vyznačili:

- slovíčka „manželka“
- slovíčka „rozvod“

Diskusia

- Prečo Boh neprijímal obeť, ktoré mu ľudia prinášali?

- Ako ľudia na toto reagovali?

- Čomu sa z týchto slov učíme o rozvode?

Pozorovanie

Predtým, než sa dostaneme k záveru tejto lekcie, pozrime sa ešte na jeden verš, ktorý taktiež popisuje Boží pohľad na manželstvo.

Pre vedúceho: prečítaj nahlas slová Židom 13,4 a pozvi prítomných, aby si vyznačili slová „manželstvo“.

Diskusia

- Aký postoj, by sme podľa tohto verša mali mať k manželstvu?
- Čo znečisťuje – poškvŕňuje manželské lôžko?
- Čo Boh urobí s tými, ktorí sa takto správajú?
- Diskutujte chvíľku o tom, čo ste sa o manželstve naučili v tejto lekcií.

16 Každý nech nenávidí rozvod, vraví Hospodin, Boh Izraela, nech na svojom rúchu prikryje násilie, vraví Hospodin zástupov. Dajte teda pozor na seba, nespreneverujte sa.

Židom 13,4

Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nech je nepoškvŕnené, lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť sám Boh.

Zhrnutie: Božie slovo hovorí, že Boh stvoril Adama a Evu a teda muža a ženu pre jedinečný vzťah predovšetkým s Ním. Žiadne iné stvorenie sa nemôže tešiť z takéhoto vzťahu. Tento prvý pár bol stvorený na Boží obraz, Boh im dal dominantné postavenie a vládu nad ostatným stvorenstvom a výsadu mať denné spoločenstvo so svojím Stvoriteľom.

Napriek tomu sa Adam a Eva urobili veľmi zlé rozhodnutie; jedli zo zakázaného ovocia a tak hriech vstúpil do ich života i do stvoreného sveta. V ďalších lekciách sa bližšie pozrieme na to, ako hriech ovplyvnil manželský vzťah. Ale už teraz je zrejmé, že manželské spolužitie vyžaduje obrovské úsilie a námahu. Napriek týmto výzvam, Boh veriacim v neho dáva schopnosť žiť v manželstve podľa jeho plánu jednak tým, že im vo svojom Slove dáva návod pre požehnané manželstvo, jednak tým, že im dáva svojho Ducha, aby ich zmocnil k životu v poslušnosti Božieho slova.

Boží zámer pre manželstvo je, aby to bol trvalý intímny vzťah muža a ženy, kde muž a žena sú neodvolateľne spojení v jedno. Manželstvo podľa Božieho plánu sa tak stáva obrazom vzťahu ženícha Ježiša so svojou nevestou cirkvou. Manželstvo má byť živým svedectvom Ježišovej nerozlučnej jednoty s tými, ktorí ho nasledujú vo viere. Keď sa manželia hádajú, odcudzujú a rozdeľujú, Boží obraz duchovného vzťahu je zmarený. O tomto si viac pohovoríme v nasledujúcich lekciách.